

metsäkeskus

Raportti Metsien luonnontuotteista ja luomukeruualueista

Metsänomistajakyselyn tulokset
Pohjois-Pohjanmaalla 2020

Metsästä monituotebisnestä -hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Sisällys

1	Metsien monipuolisempaa hyödyntämistä.....	3
1.1	Metsien merkityksestä	3
1.2	Mitä teen metsässäni?	4
1.3	Voiko tästä päätellä jotain?	5
2	Luonnontuotteet kiinnostavat.....	6
2.1	Kiinnostusta luonnontuotteiden tuotantoon.....	6
2.2	Sopiminen omien metsien käytöstä.....	8
2.3	Liiketoimintakin mahdollista.....	8
2.4	Lisää tietoa ja yhteistyötä	9
3	Luomukeruualueita tarvitaan.....	9
3.1	Kiinnostusta luomukeruualueiden sertifiointiin	10
3.2	Metsien käsittely luomukeruualueilla.....	11
3.3	Luomukeruualueiden sertifiointin toteutuksesta	12
3.4	Mielipiteet luomukeruualueista	12
4	Lopuksi - kehitetään yhdessä.....	13
5	Taulukot.....	14

1 Metsien monipuolisempaa hyödyntämistä

Metsänomistajat Pohjois-Pohjanmaalla voisivat saada enemmän ja useammin pieniä lisätuloja metsistään, jos hyödyntäisivät metsiensä luonnontuotteita. Tuotteita voisi kerätä itse, sillä monelle ulkoilu ja virkistys sekä hyötyliikunta metsätöissä ovat tärkeitä. Lisäksi moni jo korjaa satoa omaan käyttöönsä. Monipuolisempi käyttö on mahdollista myös sopimalla luonnontuotteiden keruusta, esimerkiksi ahkeran 4H-nuoren kanssa. Myös yrittäjät voivat tarvita paikkoja käytettäväksi ohjelma- tai hyvinvointipalveluissa.

Näin voidaan päätellä Metsäkeskuksen Metsästä monituotebisnestä -hankkeen Pohjois-Pohjanmaalla metsää omistaville lähetetystä kyselystä, jonka sai liki 11 000 metsänomistajaa. Vastauksia saatiin 480 kappaletta. Kysely oli varsin pitkä ja sisälsi myös tietoa luonnontuotteista. Kyselyn alussa oli väittämiä metsien käyttöön liittyen. Omassa osassa kysyttiin mielipiteitä luomukeruualueiden sertifiointista ja sen toteuttamisesta. Toinen osa kyselyä koski kiinnostusta ja halukkuutta eri luonnontuotteiden hyödyntämiseen ja yritystoimintaan tai lisäansioihin.

1.1 Metsien merkityksestä

Vastaajista neljännes (25 %) asuu tilalla ja viidennes (19 %) muualla tilan sijaintikunnassa. Muualla kuin Pohjois-Pohjanmaalla asuu 30 % vastaajista. Tilan metsistä Pohjois-Pohjanmaalla sijaitti keskimäärin 91 hehtaaria. Vastaajissa oli yhtä paljon palkansaajia (40 %) ja eläkeläisiä (39 %), yrittäjiä oli 16 %. Neljänneksellä vastaajista oli yliopistotutkinto (27 %), opisto- tai ammattikorkeakoulututkinto 39 %:lla ja ammattitutkinto tai vastaava neljänneksellä (27 %).

Metsänomistajilta kysyttiin alussa joukko väittämiä. Ensimmäisissä väittämissä kysyttiin eri asioiden tärkeyttä omien metsien osalta. Päätulosten lähteenä metsä oli tärkeä reilulle neljännekselle. Lisätulot, taloudellinen turva ja sijoituskohteet olivat tätä tärkeämpiä. Erikoisluonnontuotteiden tuotanto oli vähiten tärkeää. Muiden tuotteiden hyödyntäminen oli kuitenkin noin puolelle vastaajista tärkeää: polttopuiden hankinta, marjastus ja sienestys ja metsästyminen.

Perintö lapsille ja omistamisen ilo olivat tärkeitä, mutta näitä tärkeämmäksi vastaajat ilmoittivat hyötyliikunnan metsissä, virkistys- ja ulkoilun sekä maiseman. Monimuotoisuuden säilyttäminen oli tärkeää: siinä 'Ei tärkeäksi' -vastanneiden joukko oli kaikkein pienin. Luonnonsuojelussa neutraalisti suhtautuvien joukko oli muita väittämiä suurempi, mutta suurin osa piti luonnonsuojelua tärkeänä. Vähiten tärkeänä pidettiin erikoisluonnontuotteiden tuotantoa, jossa myös neutraalisti suhtautuvien

joukko oli suurin (34 %). Metsästyksen ja polttopuiden osalta osattiin sanoa tärkeys parhaiten, neutraalisti suhtautui vain 13 prosenttia vastanneista. [Taulukko 1.](#)

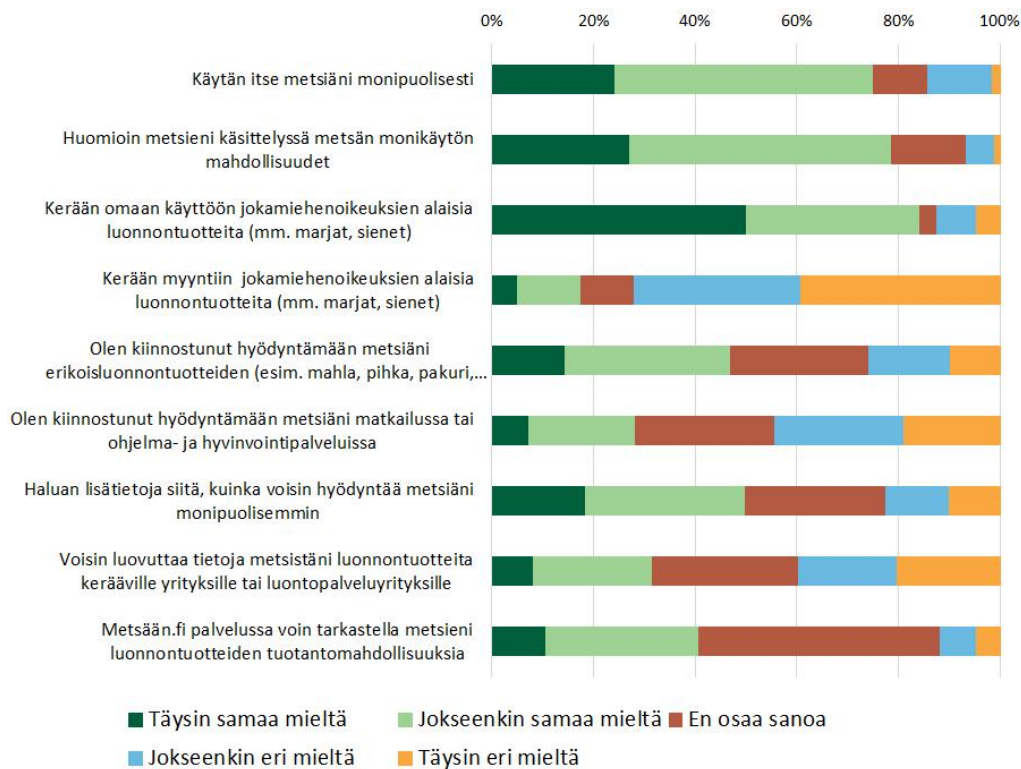
1.2 Mitä teen metsässäni?

Kolme neljäsosa vastaajista katsoi hyödyntävänsä metsiään monipuolisesti ja hyödyntävänsä monikäytön mahdollisuuksia. Monipuolisesta käytöstä noin 15 prosenttia vastaajista oli kuitenkin eri mieltä, monimuotoisuuden osalta sama osuus ei osannut sanoa. Jokamiehenoikeuden alaisia tuotteita keräsi noin 85 prosenttia vastaajista, myyntiin kerääviä oli alle viidennes. Täysin eri mieltä eli eivät liene edes harkinneet myyntiin keräämistä oli 40 prosenttia vastaajista.

Erikoisluonnontuotteiden hyödyntäminen kiinnosti liki puolta vastaajista, matkailussa tai ohjelma- ja hyvinvointipalveluissa hyödyntäminen reilua neljännestä. Reilu neljäsosa ei osannut sanoa kantaansa. Metsien monipuolisemmasta hyödyntämisestä lisätietoja halusi puolet vastaajista. Reilu viidennes oli eri mieltä väittämästä eli ei halunnut lisätietoa.

Tietoja metsistään luonnontuotteita kerääville ja luontopalveluyrityksille ei ollut valmis luovuttamaan 40 prosenttia vastaajista. Luovuttamiseen valmiita oli 30 prosenttia, kantaansa ei kuitenkaan osannut ilmaista vajaa 30 prosenttia. Liki puolet ei osannut sanoa, voiko Metsään.fi-palvelussa tarkastella luonnontuotetietoja. Tämän vuoden 2019 loppupuolella käyttöön otetun ominaisuuden tunti liki kolmannes (tai he muutoin näkivät sen mahdolliseksi). [Taulukko 2.](#)

Toisessa väittämäjoukossa kysymykset oli muotoiltu aktiiviseen muotoon, toiminnaksi, johon tuli vastata asteikolla samaa mieltä - eri mieltä.

1.3 Voiko tästä päätellä jotain?

Vastaajista 80 prosenttia oli miehiä, keski-ikänsä 60 vuotta. Myös palkansaajat olivat vastanneet kyselyyn aktiivisesti. Palkkatöissä olevia ja eläkeläisiä oli molempia 40 prosenttia vastaajista. Metsien monipuolisen käytön tueksi voidaan tulkita joitain signaaleja.

Säännölliset lisätulot olivat erittäin tärkeitä tai melko tärkeitä monelle, noin 40 prosentille vastaajista. Puunmyyntituloja tulee kerralla suurehkojakin summia, mutta ei välttämättä vuosittain tai muutenkaan säännöllisesti. Luonnontuotteista ja luontopalveluista voisi saada pienempiä tuloja useammin.

Metsässä tekeminen, ulkoilu ja virkistys ja hyötyliikunta olivat monelle tärkeitä. Polttopuita, marjoja ja sieniä hankitaan omasta metsästä. Omaan käyttöön kerätään marjoja ja sieniä, mutta myyntiin kerääminen ja erikoisluonnontuotteiden tuotanto ei ole aktiivista tai tärkeää. Kiinnostuksesta päätellen tätä voitaisiin lisätä; toki osa itselle keräävistä ei halua kaupallista keruuta ainakaan laajemmin omiin metsiin.

Monipuolisempi käyttö on mahdollista myös sopimalla luonnontuotteiden keruusta, esimerkiksi ahkeran 4H-nuoren kanssa tai paikallisten yrittäjien kanssa. Omien metsien sopivia paikkoja voisi tarjota matkailu- ja hyvinvointipalveluja tarjoaville yrittäjille, myös rakenteet kiinnostavat monia. Käyttötarve ei monestikaan ole kovin massiivista, mutta tärkeä lisä yrittäjälle.

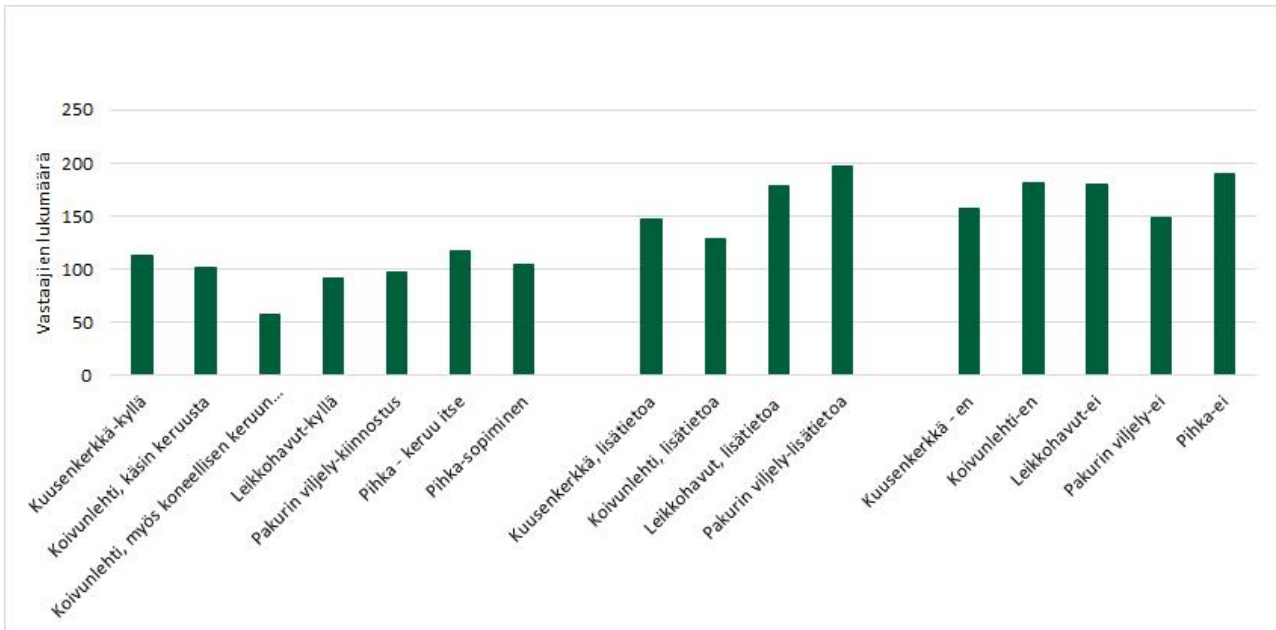
2 Luonnontuotteet kiinnostavat

Pohjois-Pohjanmaalla metsänomistajille luonnontuotteet ja luontopalvelut ovat mahdollisuus. Luonnontuotteita omaan käyttöön kerää puolet Metsäkeskuksen kyselyyn vastanneista. Luonnontuotteiden kaupallisesta hyödyntämisestä oli kiinnostunut kolmannes vastaajista eli 170 metsänomistajaa. Myös liiketoimintaa voitaisiin harjoittaa: luonnontuotteiden parissa kiinnostus oli noin sadalla. Matkailu-, ohjelma- tai hyvinvointipalveluissa oman metsän hyödyntäminen kiinnosti 35 metsänomistajaa ja liki 100 oli valmis sopimaan sopivan yrittäjän kanssa.

2.1 Kiinnostusta luonnontuotteiden tuotantoon

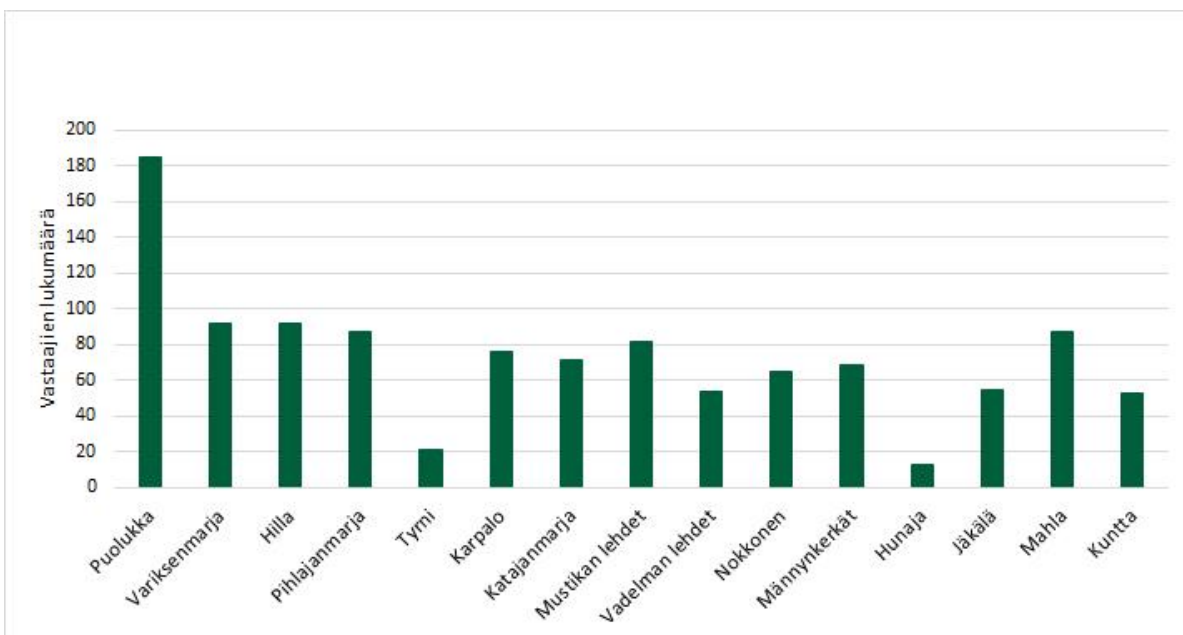
Kiinnostusta luonnontuotteisiin kysyttiin erillisessä osassa ja väittäminä kyselyn alussa. Kaupallisesta hyödyntämisestä oli 170 kiinnostunutta. Väittämien perusteella noin 80 vastaajaa keräsi jo marjoja ja sieniä myyntiin tällä hetkellä. Erikoisluonnontuotteista oli kiinnostunut noin 220 vastaajaa. Näiden perusteella voi arvioida, että noin 200 vastaajalla (40 %) on kiinnostusta kaupalliseen luonnontuotteiden tuotantoon.

Tuotteittain kysyttäessä kiinnostuksen määrä vaihteli sadan molemmin puolin. Pihkan keruu kiinnosti ehkä yllättäen eniten 120 vastaajaa. Reilu 106 oli kiinnostunut myös sopimaan pihkan keruusta maillaan (näistä 21 sekä keräämään itse, että sopimaan keruusta). Kuusenkerkän keruusta oli 115 kiinnostunutta ja koivunlehtien keruusta 105. Myös kiinnostusta koivunlehtien koneellisen keruun kehittämiseen oli 59 vastaajalla. Pakurin viljely kiinnosti 99 vastaajaa, leikkohavujen tuotanto 96:ta. [Taulukko 3.](#)

Lisätietoa luonnontuotteista tarvitaan. Lisätietoa kaipasi tuotteittain 129 – 200 vastaajaa. Tuotteittain 'En ole kiinnostunut' -vastanneiden lukumäärä oli yli 150. Ei-kiinnostuneiden lukumäärä oli suurempi kuin kiinnostuneiden määrä.

Suon yrtit kiinnostivat myös: kihokin keruu (108), suopursun versot (143) ja hillan lehdet (128). Kihokin keruulla on pitkät perinteet Oulun seudulla. Suopursua kerätään jonkin verran, ja hillanlehtien keruuta kehitellään. Kiinnostusta oli myös muiden luonnontuotteiden myyntiin keräämiseen. [Taulukko 4.](#)

2.2 Sopiminen omien metsien käytöstä

Metsänomistajilta kysyttiin myös, voisivatko he sopia luonnontuotteiden keruusta maillaan. Liiketoiminnan ja lisätulomahdollisuuksien kohdalla 142 metsänomistajaa vastasi olevansa valmis sopimaan keruusta metsissään. Tuotteittain kysyttäessä keruusta oltiin valmiita eniten sopimaan kuusenkerkän kohdalla (182 vastaajaa). Pihkan keruusta sopiminen olisi mahdollista 105, kihokin, suopursun ja hillanlehtien osalta 97 vastaajalle.

Kuusenkerkän sopimisen kohdalla vastausvaihtoehtona oli 'En'. Sen valitsi 202 metsänomistajaa, hiukan useampi kuin Kyllä-vastauksen. Tätä sai perustella halutessaan, ja 65 kirjasiikin perustelun. Puolesta perusteluista (34) esitettiin, ettei sopivia kohteita metsässä ole. Lisää tietoa kaipasi yhdeksän vastaajaa, osa keräsi itse (7). Muutama (7) toi esille epäilyn, että keruu vahingoittaa tai haittaa puun kasvua. Loput kommentit olivat yksittäisiä: mm. ei halua kaupallista, yhteisomistus.

Paitsi luonnontuotteiden keruussa, sopiminen maiden käytöstä on mahdollista erilaisissa luontopalveluissa. Tällaisesta toiminnasta oli kiinnostunut 94 metsänomistajaa. Hieman isompi määrä (134) oli alun väittämässä ilmaissut kiinnostuksensa metsien hyödyntämisestä matkailussa tai ohjelma- ja hyvinvointipalveluissa (täysin tai jokseenkin samaa mieltä).

2.3 Liiketoimintakin mahdollista

Luonnontuotteet sivuelinkeinona kiinnosti varsin isoa joukkoa: tarkemmin sivuelinkeinoa kuvasi kolmannes eli 31 vastaajaa. Esille tuotiin harrastemaisuus, pienimuotoisuus ja lisäansiot (10). Tuotteita ja toimintaa (kuten pakuri, mahla, luontokuvaus, matkailu tai keruutuotteet yleisesti) mainittiin yhdeksässä kommentissa. Sopimisen muiden kanssa toi esille viisi vastaajaa. Lisäksi esille tuotiin ajankäyttö. Taulukko 5.

Vastaajien määrä: 387, valittujen vastausten lukumäärä: 459

Vastausvaihtoehto	Vastaajien määrä	Prosenttia vastaajista
Pääelinkeinona, kuvaa tarkemmin	4	1
Sivuelinkeinona, kuvaa tarkemmin	90	23
Omassa yrityksessä	50	13
Osana osuuskuntaa	47	12
Sopimustuottajana	76	20
En ole kiinnostunut	192	50

Raaka-aineen esikäsittelyä koskevaan tarkentavaan kysymykseen vastasi 121 metsänomistajaa. Puolet näitä (noin 60) oli kiinnostunut puhdistuksesta, lajittelusta ja kauppakunnostuksesta, jotka sisältyvät ainakin pääsääntöisesti verovapaaseen myyntiin. Pakkaaminen ja varastointi/välivarastointi kiinnosti (50) samoin kuljetus (35). Jatkojalostusta koskevaan kysymykseen vastasi 86 metsänomistajaa. Vastaukset kiinnostuksesta jakaantuivat seuraavasti: jalostus ja pakkaaminen suoraan kulluttajille myytäväksi tuotteiksi (45), kuivaus (51), pakastaminen (34) ja uuttaminen (27).

Vastaajilta löytyi jonkin verran tiloja ja välineitä. Kysymykseen vastasi 80. Varastointiin sopivia tiloja (48) ja kuljetuskalustoa (42) löytyi monelta. Pakastimia löytyi jonkin verran (19) samoin kuivureita (17). Tarkemmassa kuvauksessa tiloista navetta oli yleisin (10), varastoja (5) ja halleja (5) löytyi myös sekä talousrakennus, lato, vaja. Kuljetuskalustona löytyi autoja (14), peräkärriä (10), traktoreita (9), mönkijä (3) ja moottorikelkka.

2.4 Lisää tietoa ja yhteistyötä

Yleisiä valintoja vastauksissa olivat, että tarvitaan lisää tietoa tai väittämässä vastattiin 'Ei osaa sanoa'. Luonnontuoteosiossa 121 vastasi haluavansa lisätietoa. Tuotteittain määrä vaihteli seuraavasti: koivun lehtien keruu (128), kuusenkerkkä (147), leikkohavut (178) ja pakuri (197). Luontopalvelujen osalta lisätietoa kaipasi useampi eli 222 vastaajaa.

Tietoa tarvitaan sekä yleisesti esimerkiksi: mistä luonnontuotteita kannattaa kerätä, missä on sopivia apajia, mitä luonnontuotteita tarvitaan, keruun vaikutuksista, tulomahdollisuuksista. Lisäksi tarvitaan tietoa metsästä, tuotteiden keruuajankohdista, kulkuyhteyksistä, keruusta, säilytyksestä jne. Tärkeää on myös yleisen tietoisuuden lisääminen.

Paikallisesti ja alueellisesti tarvitaan tietoa ostajista ja heidän tarpeistaan. Tarkoituksena on saada kysyntä ja tarjonta kohtaamaan. Isoja linjoja ja konkreettisia, yksittäisen toimijan näkökulmasta pienikin tekeminen voi olla oleellinen osa isompaa ketjua.

3 Luomukeruualueita tarvitaan

Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla kasvaa puhtaita luonnontuotteita - meillä on puhdas luonto, vesi ja ilma. Markkinoilla tämä kiinnostaa ja on yhä enemmän haluttua. Pelkkä puhtaus ei kuitenkaan riitä metsienkään luonnontuotteille. Kun tuote on valvotusti luonnonmukaisesti tuotettu eli luomua, etenkin vientimarkkinoilla on paremmat asemat. Pohjois-Pohjanmaalla vasta pieni osa metsänomis-

tajista on kuullut luomukeruualueiden sertifiointista. Kyselyn mukaan 64 prosenttia oli valmis sertifioidaan tai kiinnostuneita sertifiointista. Viidennes ei halunnut sertifioida. Lisätietoa asiasta siis tarvitaan.

3.1 Kiinnostusta luomukeruualueiden sertifiointiin

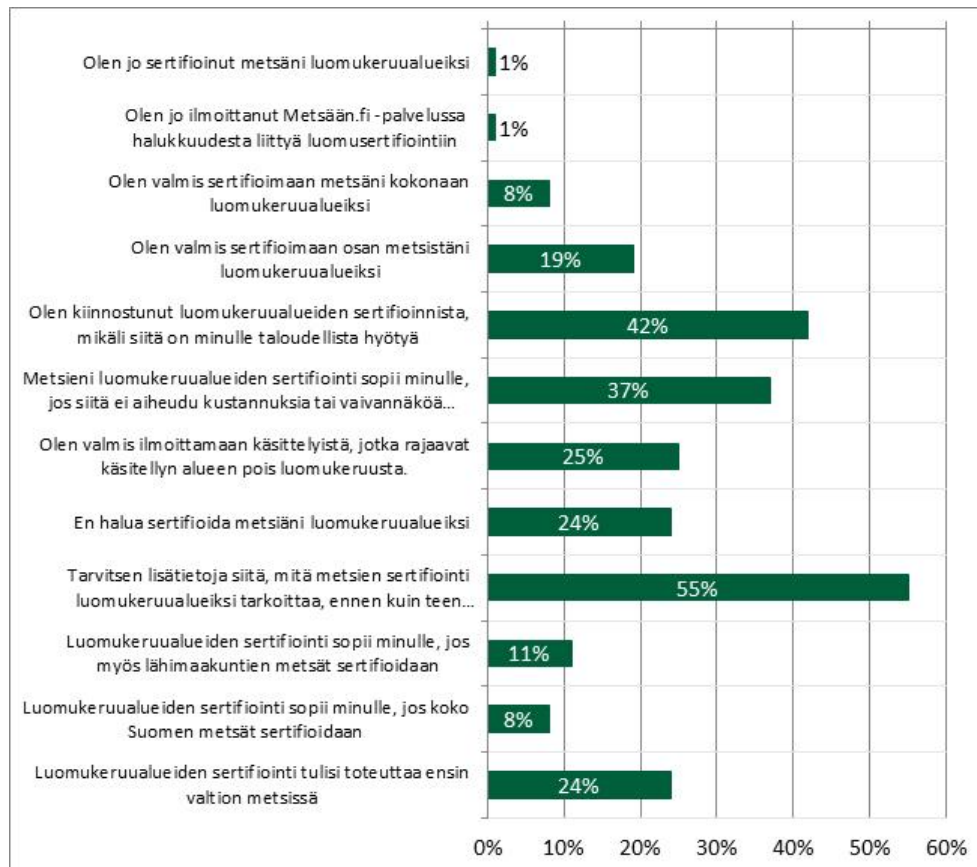
Vastaajista neljännes eli 116 metsänomistajaa oli kuullut luomukeruualueiden sertifiointista aiemmin. Lehdet olivat pääasiallinen kanava, josta tietoa oli saatu. Osa oli netistä lukenut tai saanut tietoa organisaatioilta, koulutuksesta tai kuullut lähipiirissä. Suurin osa (362 vastaajaa) ei ollut kuullut asiasta aiemmin, mikä hiukan yllättikin. Toisaalta nyt tuo joukko tuli tietoiseksi asiasta!

Vasta muutama vastaaja oli sertifiointin metsänsä luomukeruualueeksi tai ilmoittanut halukkuudesta liittyä luomukeruualueiden sertifiointiin. Kokonaan metsänsä oli valmis sertifioidaan vain 39 vastaajaa ja osin 88. Kiinnostuksen ilmaisussa oli ehtoja: jos siitä on taloudellista hyötyä tai että ei aiheudu vaivannäköä tai kustannuksia. Tällöin kaikkiaan 145 vastaajaa lisää ilmaisi kiinnostuksensa. Jos lähimaakuntien tai koko Suomen metsät sertifioidaan -valinnat lisäsivät edelleen jonkin verran halukkaiden määrää. Kaikkiaan 297 eli 64 prosenttia vastaajista valitsi jonkun näistä vaihtoehdoista, joissa oltiin jollain ehdoilla valmiita luomukeruualueiden sertifiointiin. Liki viidennes (118 vastaajaa) ei halua sertifioida metsiään luomukeruualueiksi. Lisätietoa ennen päätöksentekoa tarvitsee yli puolet vastaajista.

Käsittelyistä ilmoittamiseen oli valmis neljännes vastaajista. Viidennes oli sitä mieltä, että valtion metsät tulisi sertifioida ensin.

Kiinnostusta luomukeruualueiden sertifiointiin

Vastaajien määrä: 467, valittujen vastausten lukumäärä: 1192

3.2 Metsien käsittely luomukeruualueilla

Luomukeruualueiksi eivät kelpaa alueet, joilla on käytetty ns. kiellettyjä tuotantopanoksia. Näitä ovat kantokäsittely urealla, tietyt lannoitteet ja vesakontorjunta sekä istutusalueet. Tällaiset alueet tulee rajata luomukeruualueen ulkopuolelle kolmen vuoden siirtymäajaksi.

Metsänomistajilta kysyttiin valmiutta korvata edellä mainitut käsittelyt luomukelpoisella menetelmällä. Sulan ajan havupuumetsiköiden hakkuissa osalla Pohjois-Pohjanmaatakin laki vaatii kantokäsittelyn juurilahoa vastaan. Reilu kolmannes vastanneista oli valmis korvaamaan urean luomukeruualueilla sallitulla harmaaorvokkaalla.

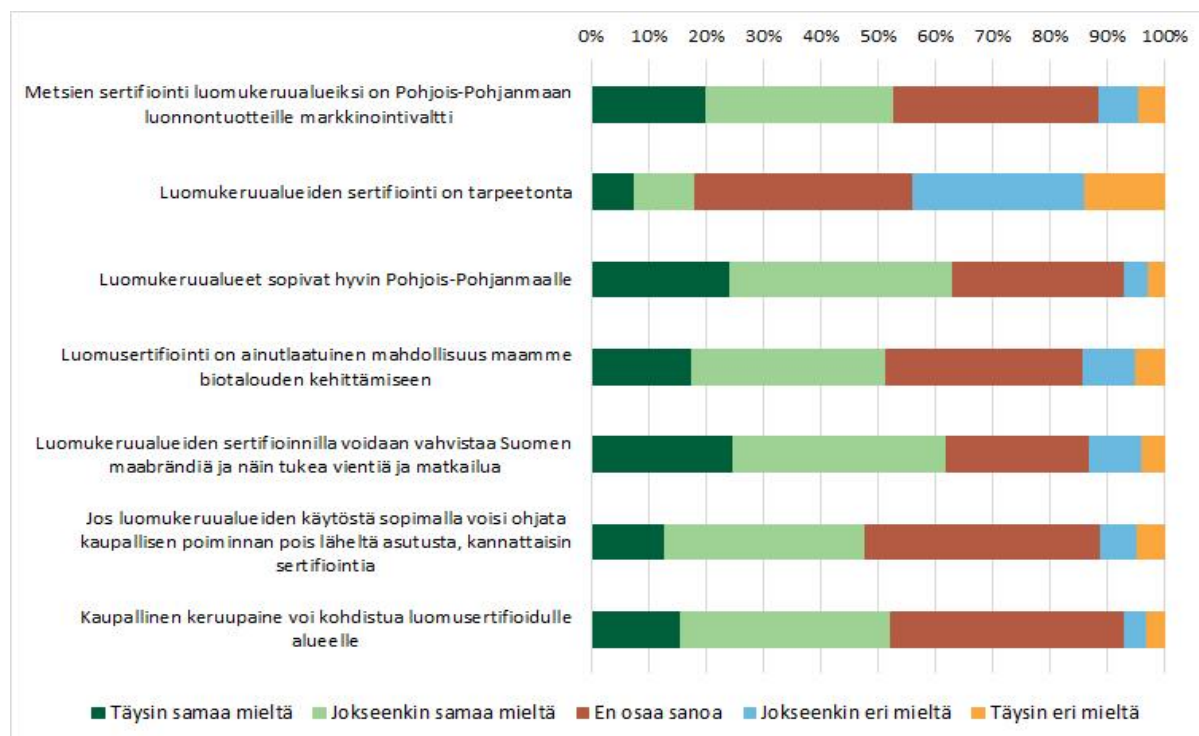
Lannoitteiden käytössä yli puolet vastaajista oli valmis käyttämään luomuhyväksytyjä lannoitteita sekä mekaanista heinäntorjuntaa kemiallisen sijaan. Mekaaniseen vesakontorjuntaan kemiallisen sijaan oli valmis 70 prosenttia vastaajista. Käsittelyn muutoksiin ei ollut valmis missään näistä vaihtoehdoista 15 prosenttia vastaajista. [Taulukko 6.](#)

3.3 Luomukeruualueiden sertifiointin toteutuksesta

Luomukeruualueiden sertifiointin vaatiman metsänkäsittelytietojen keruun paras taho tai tapa suurimman osan mielestä oli metsänhoitoyhdistys (62 %). Metsäkeskuksen (43 %) ja Metsään.fi-palvelun (43 %) valitsi sama määrä. Näistä 24 prosenttia oli samoja vastaajia, eli Metsäkeskuksen tai sen hallinnoiman Metsään.fi-palvelun oli vastannut sama määrä kuin metsänhoitoyhdistyksenkin. Muita luovutustapoja kannatettiin seuraavasti: metsäpalveluyritysten toimesta 9 prosenttia, puunostajien toimesta 14 prosenttia tai veroilmoituksen yhteydessä 6 prosenttia. Omaa ilmoitusta sertifioidulle (13 %) ja suoraan ELY-keskukseen (4 %) kannatettiin myös. Osa (13 %) ei halunnut ilmoittaa tietoja.

Yli kaksi kolmännestä halusi olla mukana alueen yleisen selvittäjän tekemässä sertifiointissa, kolmannes yhteistyötahon kanssa. Moni kuitenkin halusi itse tehdä sertifiointin (53 vastaajaa, 17 %). Viidennes valitsi tässä useamman vaihtoehdon. [Taulukko 7.](#)

3.4 Mielenpitoet luomukeruualueista

Väittämällä kysyttiin yleisesti luomukeruualueiden merkityksestä. Noin puolet piti luomukeruualueiden vaikutuksia positiivisina. Toki 'En osaa sanoa' -vastauksia oli myös paljon (30 – 38 %). Eri mieltä oli 7 – 14 prosenttia. Tarpeettomana luomukeruualueita piti vajaa viidennes vastaajista. Kaupallisen keruupaineen arvioi kohdistuvan luomukeruualueille noin puolet vastaajista, 40 prosenttia vastaajista ei osannut arvioida asiaa. Luonnollisesti ne, jotka eivät olleet kuulleet luomukeruualueiden sertifiointista aiemmin, vastasivat useammin 'En osaa sanoa' (keskimäärin 27 – 45 %, kun asiasta kuulleilla 15 – 18 %). [Taulukko 8.](#)

4 Lopuksi - kehitetään yhdessä

Kysely tehtiin Metsäkeskuksen hallinnoimassa hankkeessa [Metsästä monituotebisnestä](#) vuoden 2020 alussa. Kysely on osa luonnontuotteiden ja luontopalvelujen liiketoiminnan edistämistä niin yrittäjille kuin metsänomistajillekin. Keruketjuja kehitetään yhdessä Oulun 4H:n kanssa ja yhteistyössä muidenkin toimijoiden kanssa. Oulun seudulta 4H on välittänyt kihokkia 1970-luvulta asti ja tuonut lisätuloja alueelle.

Kiinnostusta luonnontuotteisiin löytyy, luonnontuotteemme kiinnostavat kansainvälisesti. Erityisesti kansainvälisesti luomusertifiointi on tärkeää. Eri toimijoiden yhteistyö niin raaka-aineketjussa kuin markkinoinnissa on oleellista. Lisätietoa ja aktiivista panostusta tekemiseen tarvitaan.

5 Taulukot

Taulukko 1. Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita omien metsiesi osalla?

N=475 (väittämittäin 464 - 471)

	Erittäin tärkeä	Melko tärkeä	Neutraali	Ei kovin tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
Päätulojen lähde	8 %	19 %	23 %	26 %	23 %	1 %
Säännölliset lisätulot	9 %	32 %	23 %	19 %	17 %	0 %
Taloudellinen turva yllättävien menojen varalle	16 %	34 %	24 %	13 %	12 %	0 %
Varallisuuden sijoituskohde	17 %	39 %	24 %	12 %	7 %	1 %
Perintö lapsille	21 %	34 %	24 %	8 %	10 %	3 %
Omistamisen ilo	19 %	34 %	27 %	10 %	8 %	1 %
Polttopuiden hankinta	22 %	37 %	13 %	10 %	17 %	1 %
Marjastus ja sienestys	20 %	31 %	25 %	11 %	13 %	0 %
Metsästys	23 %	23 %	14 %	9 %	29 %	2 %
Hyötyliikunta metsätöissä	31 %	34 %	18 %	8 %	8 %	1 %
Virkistys ja ulkoilu	31 %	36 %	20 %	6 %	6 %	0 %
Maisema	25 %	35 %	24 %	9 %	6 %	0 %
Monimuotoisuuden säilyttäminen	24 %	40 %	25 %	7 %	5 %	0 %
Luonnonsuojelu	15 %	29 %	33 %	13 %	10 %	0 %
Erikoisluonnontuotteiden tuotanto (esim. mahla, kuusenkerkät yms.)	4 %	12 %	34 %	20 %	27 %	4 %

Takaisin tekstiin 1.1 [Metsien merkityksestä](#)

Taulukko 2. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä:

N=475 (vaihtelu 467-473)

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Käytän itse metsiäni monipuolisesti	24 %	51 %	11 %	13 %	1 %
Huomioin metsieni käsittelyssä metsän monikäytön mahdollisuudet	27 %	51 %	15 %	6 %	1 %
Kerään omaan käyttöön jokamiehenoikeuksien alaisia luonnontuotteita (mm. marjat, sienet)	50 %	34 %	3 %	8 %	5 %
Kerään myyntiin jokamiehenoikeuksien alaisia luonnontuotteita (mm. marjat, sienet)	5 %	12 %	10 %	33 %	39 %
Olen kiinnostunut hyödyntämään metsiäni erikoisluonnontuotteiden (esim. mahla, pihka, pakuri, jäkälä ym. koriste- ja käsityömateriaalit) tuotannossa	14 %	33 %	27 %	16, %	10 %
Olen kiinnostunut hyödyntämään metsiäni matkailussa tai ohjelma- ja hyvinvointipalveluissa	7 %	21 %	27 %	25 %	19 %
Haluan lisätietoja siitä, kuinka voisin hyödyntää metsiäni monipuolisemmin	19 %	31 %	27 %	13 %	10 %
Voisin luovuttaa tietoja metsistäni luonnontuotteita kerääville yrityksille tai luontopalveluyrityksille	8 %	23 %	29 %	19 %	20 %
Metsään.fi palvelussa voin tarkastella metsieni luonnontuotteiden tuotantomahdollisuuksia	11 %	30 %	47 %	7 %	5 %

Takaisin tekstiin [1.2](#) Mitä teen metsässäni?

Taulukko 3. Kiinnostus luonnontuotteiden keruuseen

Vastaajat 384 - 416

Kiinnostuksen kohde	vastaajista
Kuusenkerkän keruu	113 henkilöä
Koivunlehtien käsin keruu	102 henkilöä
Koivunlehti, myös koneellisen keruun kehittäminen	58 henkilöä
Leikkohavut	92 henkilöä
Pakurin viljely	97 henkilöä
Pihkan keruu omana työnä	118 henkilöä
Pihkan sopimuskeruu	105 henkilöä
Lisätiedon saanti kuusenkerkästä	147 henkilöä
Lisätiedon saanti koivunlehdistä	128 henkilöä
Lisätiedon saanti leikkohavuista	179 henkilöä
Lisätiedon saanti pakurin viljelystä	197 henkilöä
Kuusenkerkkä ei kiinnostanut	157 henkilöä
Koivunlehti ei kiinnostanut	182 henkilöä
Leikkohavut eivät kiinnostaneet	180 henkilöä
Pakurin viljely ei kiinnostanut	149 henkilöä
Pihka ei kiinnostanut	190 henkilöä

Takaisin tekstiin [2.1](#) Kiinnostusta luonnontuotteiden tuotantoon

Taulukko 4. Muiden tuotteiden kiinnostus kaupalliseen keruuseen, lukumäärä

Kiinnostus kaupalliseen keruuseen	kiinnosti vastaajista
Puolukka	185 henkilöä
Variksenmarja	92 henkilöä
Hilla	92 henkilöä
Pihlajanmarja	87 henkilöä
Tyrnin	21 henkilöä
Karpalo	76 henkilöä
Katajanmarja	71 henkilöä
Mustikan lehdet	82 henkilöä
Vadelman lehdet	54 henkilöä
Nokkonen	65 henkilöä
Männynkerkät	69 henkilöä
Hunaja	13 henkilöä
Jäkälä	55 henkilöä
Mahla	87 henkilöä
Kuntta	53 henkilöä
Joku muu, mikä?	11 henkilöä

Takaisin tekstiin [2.1](#) Kiinnostusta luonnontuotteiden tuotantoon

Taulukko 5.

Vastaajien määrä: 387, valittujen vastausten lukumäärä: 459

Vastausvaihtoehto	Vastaajien määrä	Prosenttia vastaajista
Pääelinkeinona, kuvaa tarkemmin	4	1
Sivuelinkeinona, kuvaa tarkemmin	90	23
Omassa yrityksessä	50	13
Osana osuuskuntaa	47	12
Sopimustuottajana	76	20
En ole kiinnostunut	192	50

Takaisin tekstiin [2.3](#) Liiketoimintakin mahdollista

Taulukko 6. Metsänomistajien valmius metsien käsittelyyn luomukelpoisilla menetelmillä

Vastaajien määrä: 433, valittujen vastausten lukumäärä: 988

Metsänomistaja on valmis	vastaajista	vastaajista prosenttia
käyttämään kantokäsittelyissä harmaaorvakkaa urean sijaan. Harmaaorvakka on biologinen juurikäävän torjunta-aine, jonka käyttö on sallittu luomussa.	164	38
käyttämään vain luomuhyväksytyjä lannoitteita kuten esim. monet tuhka- ja hivenlannoitteet	228	53
käyttämään mekaanista heinäntorjunta kemiallisen sijaan	221	51
käyttämään vesakontorjunta mekaanisesti kemiallisen sijaan	308	71
ei käyttäisi mitään ylläolevista	67	15

Takaisin tekstiin [3.2](#) Metsien käsittely luomukeruualueilla

Taulukko 7. Luomukeruualueiden sertifiointin toteutustapa

Vastaajien määrä: 311, valittujen vastausten lukumäärä: 374

	vastaajista	prosenttia vastaajista
Haluan itse sertifioida metsäni luomukeruualueiksi	53	17
Haluan olla mukana alueen yhteisen selvittäjän tekemässä luomusertifiointissa	214	69
Haluan hoitaa sertifiointin yhdessä yhteistyötahojen kanssa kuten esim. luonnontuoteyritys, joka ostaa tuotteet	107	34

Takaisin tekstiin [3.3](#) Luomukeruualueiden sertifiointin toteutuksesta

Taulukko 8. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä:

N=472 (vaihtelu 468-472)

Mitä mieltä olet väittämästä	Täysin sama mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Metsien sertifiointi luomukeruualueiksi on Pohjois-Pohjanmaan luonnontuotteille markkinointivaltti	20 %	33 %	36 %	7 %	4 %
Luomukeruualueiden sertifiointi on tarpeetonta	7 %	11 %	38 %	30 %	14 %
Luomukeruualueet sopivat hyvin Pohjois-Pohjanmaalle	24 %	39 %	30 %	4 %	3 %
Luomusertifiointi on ainutlaatuinen mahdollisuus maamme biotalouden kehittämiseen	18 %	34 %	34 %	9 %	5 %
Luomukeruualueiden sertifioinnilla voidaan vahvistaa Suomen maabrändiä ja näin tukea vientiä ja matkailua	25 %	37 %	25 %	9 %	4 %
Jos luomukeruualueiden käytöstä sopimalla voisi ohjata kaupallisen poiminnan pois läheltä asutusta, kannattaisin sertifiointia	13 %	35 %	41 %	7 %	5 %
Kaupallinen keruupaine voi kohdistua luomusertifioidulle alueelle	16 %	37 %	41 %	4 %	3 %

Takaisin tekstiin [3.4](#) Mielipiteet luomukeruualueista